

Foto PRÁVO – Petr Horník (5), archiv Jana Málka a Antonína Matějovského (2)

Richard Matouš nabízí ubytování ve čtyřech řopících, nejnověji v objektu vzor 36 v severních Čechách.

Z předválečných bunkrů jsou dnes ubytovny i muzea

Narazit na objekty lehkého pohraničního opevnění, takzvané řopíky, kterých u nás v letech 1935 až 1938 vzniklo jako obrana před nacistickým Německem na deset tisíc, není nic výjimečného. Některé stojí u silnice, jiné na více či méně frekventovaných turistických trasách nebo na zcela opuštěných místech uprostřed přírody. V posledních letech, kdy je armáda prodává, se však řada z nich znovu probouzí k životu.

Jejich noví majitelé si na sebe upletli bič. Desítky let, kdy řopíky ležely ladem, vykonaly své. Z šedivých zanedbaných objektů porostlých mechem a další vegetací se mnohdy staly skládky odpadu všeho druhu a pozemek kolem také nikdo neudržoval.

Do jejich zvelebování se pouštějí hlavně nadšenci, kteří neváhají investovat energii, čas a peníze, aniž by příliš čekali, že se jim vložené prostředky vrátí. Pokud se jim díky

tomu podaří něco vydělat, peníze vrací do údržby, případně je použijí na nákup vybavení nebo dalších řopíků.

Růžový s ostnatými dráty

Richard Matouš se svými kolegy a kamarády před čtvrtkem zpřístupnil už čtvrtý bunker, v němž se lze ubytovat. Pravda, podmínky jsou poněkud stísněné, ale roman-

tickým povahám, příznivcům vojenské historie nebo lidem toužícím po novém zážitku to jistě nevádí. Novinka, řopík vzor 36, se nachází v obci Řehlovice na hranici CHKO České středohoří a zhruba osm kilometrů od Ústí nad Labem.

Zatímco za dlouhá desetiletí si objektu ležícího pět metrů od silnice nevšimli ani mnozí starousedlíci, teď je díky barevnému provedení, ve starorůžové a meruňkové, →

Bunkr využívá energii ze slunce.

S řopíkem u Labe ve Velkém Březně byla hromada práce.

Prostor na přespání působí komfortně.

Jan Málek s Gabrielou Dobrovičovou v historických uniformách

Muzeum je vybaveno i ventilátorem, který během střelby odvádí spaliny.

i bývalému vojenskému stožáru se solárním panelem na střeše nepřehlédnutelný. „Do poloviny vchodu byla nahrnuta hlína, uvnitř rozebrané dvě staré škodovky a další odpad. Vybagrovali jsme a odvezli asi sedm nákladních aut nepořádku,“ přibližuje nový spolumajitel stav, v němž řopík přebíral.

S kolegy ho získali v dražbě pořádané ministerstvem obrany za sedmdesát tisíc korun, což je prý v současné době průměrná částka. I když pořizovací ceny rok od roku rostou, pořad je to podstatně menší částka, než jakou je potřeba investovat do následných oprav a vybavení. Netradiční nátěr s motivy protitankových překážek a ostnatého drátu je jen třetina na dortu. Nejdůležitější změny se skrývají uvnitř.

Elektronika i kadibudka

I díky stovkám metrů kabelů v podzemí je bunkr nejen energeticky soběstačný, ale ubytovaným poskytuje komfort v podobě plynového topení s odvodem spalin, automatické ventilace, nastavitelného LED osvětlení, wi-fi, televize s archivem filmů a internetovým prohlížečem, malé ledničky, meteostanice a možnosti dobít si vlastní elektroniku.

Ve stylové bedně od sovětských raketových hlavic najdete nádoby a vařič. K dispozici je i dvacet litrů užitkové vody. Vyspat se můžete na rohové posteli s rozměry 200 x 150 centimetrů.

K řopíku patří trojúhelníkový pozemek o velikosti asi dvě stě metrů čtverečních, který parta kolem Richarda Matouše od-

koupila od obce a upravila. Na něm si můžete dopřát posezení u ohně pod pergolou, zásoba dřeva je zajištěna.

Součástí ubytování je také suchý záchod, řečený kadibudka. „Asi jako každý kluk jsem rád stavěl bunkry a běhal po lese a trochu

mi to zůstalo do dospělosti,“ vysvětluje Richard Matouš, kde se vzal jeho zájem o řopíky. Se společníkem mají firmu na výškové práce, takže manuální činnost mu není cizí. Kromě úprav v bunkru a kolem něj dokázal vyrobít například i pancéřové dveře.

Jako první vydražili objekt v jižních Čechách na vyvýšeném místě na rozhraní lesa s výhledem do krajiny. Další dva bunkry se nacházejí u vinohradů v oblasti Pálavy. Podrobnější informace s fotografiemi naleznete na webových stránkách bunkring.cz. →

Nástavba na řopíku vyrůstající z křoví dobře zapadá do krajiny u Vratěšína.

Jan Málek se k bunkru dostal vlastně náhodou. Prvorepublikový objekt totiž stojí kousek od domu, v němž na břehu Labe ve Velkém Březně bydlí. Ve škole ho dějepis moc nezajímal, ale po třicítce propadl vojenské historii, zvláště té, která je spojena s prvorepublikovým opevněním. Řopík – vzor 37, typ A-140 – si pronajímá od Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetko-

vých a do jeho pokud možno dobového vybavení už podle svých slov investoval mnoho desítek tisíc korun.

Zvolil muzeum

Před několika lety se v bunkru rozhodl zřídit muzeum, takže v aukcích, bazarech, na bleších trzích a v rámci facebookových

skupin shání, co se dá. Železobetonový objekt postavený v srpnu 1938 má na rozdíl od svého předchůdce označeného číslem 36 dvě místnosti spojené chodbičkou, ale prostory jsou velmi stísněné. V době svého vzniku byl zvenčí šedý a kvůli nenápadnosti částečně zasypaný hlínou.

Jan Málek vsadil na větší atraktivitu a po vzoru řopíků v Orlických horách ho natřel výraznými maskáčovými barvami. Před vchod nechal vyrobit repliku protitankové překážky zvané rozsocháč. „Jediné, co zůstalo uvnitř, protože se to nedalo jednoduše ukrást a odnést do sběru, jsou železopancéřové střílny a granátový skluz,“ ukazuje na miniaturní „okénka“ a litinovou rouru vedoucí skrz zeď silnou osmdesát centimetrů, kterou se mohl spustit obranný granát.

Za svitu petrolejek

Všechno ostatní, co návštěvníci bunkru určeného pro sedm vojáků ve svitu petrolejek spatří, obstarali současní nadšenci. Ať už jde o originální periskopy pro zaměření nepřítele, zbraně, lapače nábojů, pancéřové dveře, polní telefony nebo ventilátor, který během střelby z kulometů odvádí při točném klikou zplodiny.

„Co se týká zařízení, inspirovali jsme se odbornou literaturou a dobovými fotografiemi. Občas mi ale trvá i rok, než někoho přemluvím, aby mi kus vybavení prodal,“ říká Jan Málek, profesí učitel odborného výcviku budoucích řezníků.

Období našich dějin těsně před druhou světovou válkou ho natolik zaujalo, že si pořídil i repliku tehdejší uniformy příslušníka československé armády se vším, co k ní patří. Je vlněná, dost kouše a při teplotě nad 15 stupňů už z člověka, který ji má na sobě, skoro teče pot. To však Janu Málkovi ani jeho kolegům, mezi nimiž je i jedna žena, s tímto koníčkem spíše rarita, nevádí. „Jsem rád, když přijdou lidi, valí oči a jsou nadšeni.“

Jednou z posledních akcí, která tu proběhla, byla koncem září Světla nad bunkry jako připomínka mobilizace vyhlášené před dvaosmdesáti lety. U řopíku se zastavují i náhodní turisté, kteří kolem projíždějí po cyklostezce, zajímají se rodiny s dětmi nebo školní výpravy. Vstupné je dobrovolné. Na stránkách ropik.unas.cz najdete kromě dalších informací a fotek také online přenos z kamery zabírající bunkr a nejbližší okolí.

Markéta Mitrofanovová

Turistická útulna

Experimentálně využil řopík u Vratěšína na Znojemsku architekt Jan Tyrpekl, který na něm se spolupracovníky v průběhu roku 2017 vybudoval lehkou dřevostavbu sloužící jako turistická útulna. Zásahy do konstrukce samotného bunkru byly minimální. Objekt má dva hlavní průhledy – na jih na hranici s Rakouskem a na východ na kostel nejbližší vesnice. „V interiéru šlo o to, ukázat, že i na velmi malé zastavěné ploše, dvanacti metrech čtverečních, jde udělat plnohodnotný prostor, kde se člověk necítí stísněně,“ prezentoval se projekt v soutěži Česká cena za architekturu.